

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 5P/59/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614207725
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mgr. Monika Dubjel
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7614207725.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa JUDr. Mgr. Monika DUBJEL v právnej veci navrhovateľky U.. L. P., E.. M., O.. XX.XX.XXXX, V. F. O. X., B. XXXX/XX proti odporcovi C.. U. P., O.. XX.XX.XXXX, V. F. O. X., B. XXXX/XX, za účasti mal. L. O.. XX.XX.XXXX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, Odborárov 53, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

r o z h o d o l :

Súd manželstvo navrhovateľky U.. L. P., E.. M. a odporcu C.. U. P., uzavreté dňa XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu F. O. X., vo zväzku 19, ročník 2004, na strane 405, pod poradovým číslom 97 rozvádza.

Mal. L. O.. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode z v e r u j e do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a to nasledovne:

Matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú striedavo a to v týždňových intervaloch, počnúc od nedele 17.00 hod. v párnom kalendárnom týždni do nasledujúcej nedele do 17.00 hod. v nepárnom týždni.

Otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú striedavo a to v týždňových intervaloch, počnúc od nedele 17.00 hod. v nepárnom kalendárnom týždni do nasledujúcej nedele do 17.00 hod. v párnom týždni.

Obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

Trvalým bydliskom maloletej bude F. O. X., B. XXXX/XX.

Súd počas striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné na maloletú n e u r č u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

O trovách štátu bude rozhodnuté osobitným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu sa navrhovateľka domáhala rozvodu manželstva s odporcom a úpravy práv a povinností k maloletej Jane pochádzajúcej z manželstva a to tak, že žiadala zverenie maloletého dieťaťa do svojej osobnej starostlivosti a zaviazanie otca maloletej na výživné v sume 200,- € mesačne.

Svoj návrh odôvodnila tým, že s odporcom uzavrela manželstvo 12.06.2004. U odporcu ide o druhé manželstvo. Z manželstva pochádza dcéra L., O.. XX.XX.XXXX. S odporcom sa zoznámila v roku 2003. Manželstvo uzatvorili po 18 - mesačnej známosti. Okrem menších nedorozumení bolo manželstvo

harmonické do roku 2008. Od uvedenej doby manželstvo prestávalo fungovať, v súčasnej dobe neplní žiadnu svoju úlohu. S manželom sa úplne odcudzili, nemajú žiadne spoločné záujmy, spoločných známych, prekáža im výrazný vekový rozdiel. Intímny život neudržiavajú už tri roky, nezdieľajú spoločnú spáľňu. City k odporcovi ochladli, manželstvo sa nedá udržať, ani kvôli maloletej dcére. Vzťahy medzi manželmi sú tak vážne rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj spoločenský účel. Niet žiadnej nádeje na jeho obnovenie. Manželstvo účastníkov nevytvára vhodné prostredie ani pre výchovu maloletej dcéry, ktorá vie o danom stave a je vystavovaná stresovým situáciám.

Odporca sa písomne k návrhu vyjadril v podaní zo dňa 27.06.2014. Uvedol, že manželstvo sa rozpadá z viny manželky - uprednostnila mimomanželský život pred manželským. V manželstve nemali žiadne zásadné problémy, postupné ochladnutie vzťahov začalo pozvoľne počas vysokoškolského štúdia navrhovateľky a po ňom, kedy pred rodinou dostali prednosť iné aktivity - priateľky, priatelia, diskotéky, posedenia v reštauračných zariadeniach. Vyjadril sa, že nesúhlasí s rozvodom, dcérka ich ľúbi oboch a oni neurobili nič preto, aby zistili, kde je chyba a ako ju napraviť. Záujem dcéry je pre odporcu prvoradý. Dcéra sa vyjadrila, žeby chcela bývať s otcom v ich byte a k mamke by chodila čo najčastejšie na návštevu, ale úplná rodina je jej najväčšou túžbou. V prípade, že manželstvo sa nepodarí zachrániť, nesúhlasí so zverením maloletej do starostlivosti matky. V prípade rozvodu žiada zveriť dieťa do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Všetky platby súvisiace s riadnym chodom domácnosti a starostlivosťou o dcéru hradí odporca, navrhovateľka žije v spoločnej domácnosti a jej príspevok na domácnosť je vo výške 100,- €. Odporca v roku 2012, 2013 ako SZČO nevykazoval zisk a v období od 01.08.2013 do 01.03.2016 má prerušenú živnosť. Je evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný. K svojmu vyjadreniu doložil daňové priznanie za rok 2013, potvrdenie o pozastavení prevádzkovania živnosti na obdobie od 01.09.2013 do 01.03.2014, ako aj prehľad mesačných výdavkov na domácnosť, kde tiež uviedol, že manželka asi pol roka pred manželstvom a počas prvých 8 rokov spoločného života nemala zamestnanie, žili len z príjmu odporcu, ktorý hradil všetky výdavky na domácnosť.

Zo sobášneho listu súd zistil, že účastníci konania uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX a je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu F. O. X., vo zväzku 19, ročník 2004, na strane 405, pod poradovým číslom 97.

Obaja účastníci sú štátnej príslušnosti SR. U navrhovateľky ide o prvé manželstvo. Posledné spoločné bydlisko manželov je F. O. X., B. XXXX/XX.

Pred otvorením prvého pojednávania vo veci sa súd pokúsil o zmiernenie manželov. Odporca sa vyjadril, že ani jeden z nich neurobil nič preto, aby si nezhody vysvetlili a preto nesúhlasil s rozvodom manželstva. Vyjadril, že je ochotný zúčastniť sa odborného poradenstva. Navrhovateľka uviedla, že sa tomu nebráni, ale myslí si, že to nemá význam.

Súd požiadal o spoluprácu Referát poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves a spoločnosť Úsmev ako dar.

Zo správy z poradensko-psychologického procesu Referátu poradensko-psychologických služieb zo dňa 29.09.2014 vyplýva, že manželia sa dostavili na jednu párovú konzultáciu, kde navrhovateľka trvala na rozvode a odporca už rezignoval na obnovu manželstva. Ich pokojná vzájomná komunikácia a ochota spolupracovať na najlepšom riešení pre dcéru vytvorili podmienky pre jedno rodinné stretnutie (25.09.2014), ktoré im referát navrhol preto, že obaja rodičia sa rozchádzali v názore na formu výchovy u dcéry: otec chce striedavú výchovu a matka chce, aby bola dcéra zverená jej. Obaja súhlasili, aby sa zistil názor dieťaťa. Časť rodinného stretnutia bola preto zameraná na individuálne zistenie názoru dieťaťa hravou formou. Zistilo sa, že dieťa rodinnú situáciu citlivo vníma, trápí ho odcudzenie rodičov. Želalo by si, aby mala oboch rodičov naďalej pri sebe, no už vie, že mama chce od otca odísť a byť so svojim priateľom. Chce preto aspoň niektoré dôležité udalosti tráviť s rodičmi spolu (narodeniny, meniny, Vianoce). Trápi ju, že k starým rodičom do L. chodí len s mamou bez otca a k starým rodičom do C. chodí len s otcom, bez mamy. Stabilným bodom v jej živote je Základná škola v F. O. X. a kamaráti a učiteľia, ktorých tam má. Želá si, aby tam aj naďalej mohla chodiť, pretože v Jaklovciach seberovné kamarátky nemá (hráva sa len s 3-ročnou sesternicou) a v C. nemá kamarátky (hráva sa so starými rodičmi). Dieťa si vie predstaviť striedanie výchovných prostredí u matky aj otca a želá si „spravodlivé“ rozdelenie času medzi oboch rodičov v týždenných intervaloch. Po súhlase rodičov bol výsledok prebratý v rodinnom kruhu a rodičom bol oznámený záver. Referát na základe zistených skutočností usúdil, že poradensko-

psychologickými intervenciami nie je t.č. možné zlepšenie vzťahu manželov, vzhľadom na charakter ich vzťahových a osobných problémov. Čo sa týka starostlivosti o dcéru, ich vzájomná komunikácia dáva predpoklady pre možnosť striedavej starostlivosti, rodičia sa vedia v zásadných veciach, čo sa týka dcéry, dohodnúť.

Zo správy organizácie Úsmev ako dar, zo dňa 01.10.2014 vyplýva, že spolupráca s rodinou bola zahájená začiatkom mesiaca august a realizovaná formou individuálnych a párových stretnutí so všetkými členmi rodiny v priestoroch špecializovanej poradne SPDDD Úsmev ako dar, pod vedením špecializovaného sociálneho poradcu. Počas pravidelných stretnutí sa manželia jednoznačne zhodli na ukončení manželstva a z toho dôvodu pracovali na zlepšení komunikácie medzi manželmi, ako aj medzi dieťaťom a rodičmi. Cieľom bolo zefektívniť komunikáciu a eliminovať dôsledky konfliktných situácií na ďalší zdravý vývoj dieťaťa. Obaja rodičia sa zhodne vyjadrili, že plne rešpektujú želanie dieťaťa tráviť rovnaký čas s každým rodičom. Predstavy o ďalšom fungovaní majú rozdielne. Dieťa je s aktuálnou situáciou oboznámené, spracúva ju pomerne ťažko, čo sa odráža aj na jeho úzkostnom prežívaní. Počas práce s manželmi a dieťaťom sa ťažkosti v komunikácií, opakované konflikty a obviňovania podarilo riešiť. Spätnou väzbou zo strany manželov bolo konštatovanie výrazného zmiernenia napätia a zlepšenie komunikácie.

Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, výsluchom znalca, listinnými dôkazmi, predovšetkým sobášnym listom, znaleckým posudkom a oboznámil sa s obsahom spisu.

Na pojednávaní konanom dňa 02.10.2014 obaja rodičia uviedli, že sa snažia rešpektovať mal. Janu a jej vyjadrenie, že by chcela zostať na škole, ktorú navštevuje, ako aj to, že by chcela tráviť čas aj s otcom, aj s mamou. Keďže obaja manželia v tom čase bývali stále v jednej domácnosti a nemali praktickú skúsenosť s tým, ako by sa realizovala striedavá starostlivosť, navrhli súdu, aby odročil pojednávanie na neskorší čas dostatočný na to, aby rodičia mohli si vyskúšať striedavú starostlivosť.

Na pojednávaní konanom dňa 26.01.2015 navrhovateľka uviedla, že trvá na svojom návrhu, aj čo sa týka rozvodu manželstva a aj čo sa týka úpravy práv a povinností k mal. dieťaťu tak, aby bolo mal. dieťa zverené do jej osobnej starostlivosti. Už dlhší čas sa prejavovali nedorozumenia v manželstve, posledný rok to bolo už také vážnejšie. Navrhovateľka si od 01.01.2015 našla prácu v T., pracuje 5 dní v týždni, končí v práci o 15.30 hod., prácu zmenila z dôvodu, že chce viac času tráviť s dcérou, pričom tu pracovala na dlhý a krátky týždeň, víkendy a končila o 20.00 hod. večer a pracovala od 09.00 hod. Z dôvodu, že práca je v T., počas týždňa býva pri svojich rodičoch, cez víkend je v spoločnej domácnosti, takto to vyriešila, keďže bolo potrebné kvôli vzťahom odísť z domácnosti a kvôli finančnej situácii nemohla riešiť nájom. Dcéra navštevuje 4. ročník základnej školy, situáciu s ňou komunikujú. Dieťa chce zveriť do svojej osobnej starostlivosti, zvažovala, aby tento školský rok ukončila tu v Spišskej Novej Vsi, ale komunikuje s maloletou o zmene miesta bydliska. V hrubom má navrhovateľka príjem 710,- € mesačne, pričom ešte teraz nemala výplatu, v minulom zamestnaní mala v čistom 325,- €. Predchádzajúcu prácu ukončila k 31.12.2014. Tento mesiac na domácnosť neprispela, keďže ešte nemala výplatu. Doteraz pracovala v očnej optike, teraz vykonáva sociálnu pracovníčku v O. X. T.. Minulý týždeň bola celý týždeň v Gelnici, prišla domov v piatok. Chodíeva vlakom do práce o 05.00 hod., cesta trvá asi hodinu osobným vlakom s tým, že je potrebné prestupovať. Striedavá starostlivosť neprichádza do úvahy, vzhľadom na miesto bydliska, ktoré je vzdialené a taktiež nesúhlasí, aby dieťa bolo zverené do striedavej starostlivosti. Dcéra je zo situácie príliš smutná, uvádzala, že nechcela by odísť zo Spišskej, avšak teraz, keď cez týždeň si chýbajú začala sa pýtať, či by si tam našla kamarátky a uvažuje, ako by to bolo, keby sa odsťahovala. Navrhovateľka uviedla, že má priateľa, ale nebývajú v spoločnej domácnosti.

Odporca na pojednávaní uviedol, že od posledného pojednávania došlo k podstatnej zmene, matka dieťaťa sa odsťahovala do L., pracuje v T., dieťa ostalo v jeho domácnosti a matka chodíeva na týždňovky, pričom víkendy trávi s dcérou v spoločnom byte. Ďalej uviedol, že s rozvodom už súhlasí, vzhľadom na situáciu, ale chce, aby určite sa dohodli na tom, aby dieťa bolo v striedavej starostlivosti, nechce prísť o kontakt s dcérou. Je ešte evidovaný na úrade práce. Byť, v ktorom ostal s dcérou bývať je v BSM. Doteraz on prevažne zabezpečoval starostlivosť o dieťa, vykonával práce v domácnosti, nakupoval, pripravoval raňajky a podobne, odkedy si našla manželka novú prácu, ako keby zverila dieťa jemu do osobnej starostlivosti, teraz sa o dieťa stará výlučne odporca. S dcérou komunikoval a tá uviedla, že nechce meniť školu, chce ostať tu v F.. Stále sa pokúša s manželkou komunikovať, no ona odpovie,

že nechce sa s ním o tom baviť. Trvá na striedavej starostlivosti, keďže chce, aby dieťa bolo aj s matkou, no, ak by sa nedohodli, trvá na tom, aby bolo dieťa zverené do jeho osobnej starostlivosti.

Kolízny opatrovník mal. dieťaťa prostredníctvom poverenej zamestnankyne na pojednávaní navrhol nariadiť znalecké dokazovanie.

Keďže medzi rodičmi nedošlo k dohode o úprave práv a povinností a obaja rodičia, napriek predchádzajúcemu postoju, kedy deklarovali, že rešpektujú názor maloletej tráviť s oboma rodičmi rovnaký čas, súd na návrh kolíznej opatrovníčky nariadil znalecké dokazovanie.

Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX vyplýva, že maloletá na vyšetrení uviedla, že od 6. ročníka by chcela ísť na 8-ročné Gymnázium na L. H. X. F. O. X.. Mamka býva v L., chýba jej. Čo sa týka školy, chcela by zostať v F. O. X.. Do T. nechce ísť do školy, musela by si zvykať na nové veci. Dobro sa cíti s ockom, je s ním zábava, chodia k babke. Aj s mamkou by chcela zostať, je dobrá, berie ju na kúpalisko. Ocko nechce, aby dochádzala, ani ona si to neviem predstaviť. Nechce bývať len u jedného rodiča, bolo by jej smutno za druhým. Má rada obidvoch, ani jedného nemá radšej. Na mamke sa jej páči, že má tiež kamarátky, berie ju hocikde, no nepáči sa jej, keď prišla mamka na víkend, v piatok ostala spať pri nej, ale v sobotu večer išla ku kamarátom a vrátila sa až ráno, ale ona má tiež svoj život. Na ockovi sa jej páči, že si našiel novú robotu, no nepáči sa jej, že jej sľúbil niektoré veci, ale nevedel to už splniť. Vie, že mamka má nového priateľa, pozná ho a nemá ho až tak rada. Rodičia sa hádali, ocko hodil mamku na posteľ a mamka sa zľakla a ja som plakala. Nevie, prečo sa rozvádzajú, len vie, že mamka s ockom už nechce byť. Ocko sa o ňu stará, mamka cez víkend navarí a, ak by odišla do Jakloviec, chýbali by jej kamarátky.

Znalec v znaleckom posudku konštatoval, že striedavá forma výchovnej starostlivosti, ktorú preferuje otec i maloletá L., by prichádzala do úvahy za určitých podmienok. Uviedla, že na zváženie je možnosť striedavej starostlivosti v nepravidelných intervaloch, napr. s dlhším intervalom u matky, v prípade prestupu do ZŠ v T., napr. pondelok - štvrtok u matky, piatok - pondelok u otca, tak by mal. Jana dochádzala do školy len 2 dni v týždni, čo by pre ňu malo byť zvládnuteľné. Zverenie mal. dieťaťa do výlučnej starostlivosti otca by pre dieťa, aktuálne, ale i z dlhodobého hľadiska nebolo prospešné. Otec má svoju dcéru skutočne rád, avšak jeho postoj k nej nie je adekvátny, vníma ju ako malé dieťa. Po zhodnotení dostupných informácií a zhodnotení vyšetrenia znalec doporučil zveriť mal. L. do výlučnej osobnej starostlivosti matky.

Uznesením č.k. 5P 59/2014 - 77 zo dňa 14.04.2015 súd priznal znalcovi za vypracovaný znalecký posudok č. XX/XXXX z odboru psychológia a odvetvie klinická psychológia detí a dospelých odmenu vo výške 418,32 €.

Odporca, otec maloletej sa k znaleckému posudku vyjadril vo svojom podaní zo dňa 06.05.2015, nesúhlasil so záverom znalca, kde doporučil zveriť mal. Janu do výlučnej starostlivosti matky. Uviedol, že znalec sa nedostatočne vysporiadal s niektorými skutočnosťami a názorom maloletej. Tiež uviedol, že on sa o dieťa stará už piaty mesiac sám a matka je s maloletou iba cez víkendy.

Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves vo svojich správach z prešetrenia pomerov zo dňa 07.05.2015 uviedol, že maloleté dieťa býva so svojimi rodičmi v trojizbovom byte, ktorý je v ich spoločnom vlastníctve. Matka uviedla, že zotráva na podanom návrhu na rozvod manželstva, ktoré podľa nej naďalej neplní svoj účel. Maloletá L. navštevuje 3. triedu Základnej školy B., F. O. X., je zdravá, v škole dosahuje dobré výsledky. Počas týždňa sa matka zdržiava v domácnosti svojich rodičov v L. a domov sa vracia v piatok po práci, no niekedy chodí domov aj počas týždňa. S dcérou je matka v telefonickom kontakte, dcéra ju kedykoľvek kontaktuje, keď jej chýba. V prípade, že bude matke dcéra zverená do osobnej starostlivosti, matka nebude brániť otcovi v stretávaní sa s ňou. Otec pri pohovore uviedol, že s návrhom na rozvod manželstva súhlasí, bol by veľmi rád, keby v záujme dieťaťa na čas rozvode uzatvorili rodičovskú dohodu. Otec nesúhlasil so závermi znaleckého dokazovania, podľa jeho názoru nie sú v znaleckom vôbec zohľadnené záujmy dcéry. Starostlivosť o domácnosť a dcéru zabezpečuje on, nakoľko matka chodí domov len počas víkendov. S dcérou sa učí a vedie ju k voľno-časovým aktivitám. Otec má s dcérou veľmi dobrý vzťah a chce s ňou tráviť čo najviac času a preto podľa jeho názoru riešením je striedavá starostlivosť.

V závere úrad práce navrhol zveriť maloletú do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá bude prebiehať v týždňových intervaloch. Vyjadril, že nesúhlasí so závermi znaleckého posudku, keďže znalkyňa nezohľadnila názor maloletej.

Na pojednávaní konanom dňa 14.05.2015, súd sa pokúsil o zmierenie rodičov ohľadom úpravy práv a povinností, prihliadajúc na vyjadrenie samotného dieťaťa, že maloletá Jana by chcela byť s obomi rodičmi a teda, či by bola možná dohoda rodičov o striedavej starostlivosti. Kolízny opatrovník prostredníctvom poverenej zamestnankyne poukázal na vyjadrenie maloletej, ktorá sa takto vyjadrila pred kolíznym opatrovníkom, ako aj na vyšetrovaní u znalca a opätovne apeloval na rodičov, aby predovšetkým videli záujem maloletej, poukázal na jej strach, že sa bojí, že, ak ju súd zverí mamke, stratí ocka a naopak, s tým, že je na rodičoch, aby mal. dieťa bolo šťastné.

Keďže nedošlo medzi rodičmi k dohode, súd predvolal na pojednávanie konané dňa 08.06.2015 matku, otca, kolízneho opatrovníka, ako aj súdneho znalca.

Znalec uviedol, že trvá na svojich záveroch znaleckého posudku. Predovšetkým doporučuje striedavú starostlivosť, ak by na to boli vytvorené podmienky a rodičia sa vedeli dohodnúť. V prípade, ak by neboli vytvorené podmienky, doporučuje zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky.

Na pojednávaní prebehla voľná diskusia medzi rodičmi, znalcom, kolíznym opatrovníkom o hľadani riešenia pre maloletú s dôrazom na striedavú starostlivosť oboch rodičov. Znalkyňa doporučila rodičom striedavú starostlivosť s 5 a 10-dňovým intervalom striedania. Ďalej uviedla, že v tomto prípade sú splnené podmienky pre striedavú starostlivosť, čo sa týka osobnostných kvalít rodičov, ako aj maloletej. Znalkyňa si uplatnila znalečné za účasť na pojednávaní.

Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že od posledného pojednávania nedošlo k výrazným zmenám, býva v domácnosti rodičov, jej príjem je v priemere v čistom 580,- €, pôžičky majú spoločné s manželom, spláca ich manžel. Momentálne prispieva výživným na dcéru 100,- € mesačne, ktoré zasiela manželovi na účet. Čo sa týka oblečenia, všetko jej zabezpečuje navrhovateľka, taktiež zabezpečuje cez víkend stravovanie. Výdavky má bežné na telefón 20,- €, poistenie 25,- €. Doteraz svojim rodičom neprispievala na domácnosť, ale odteraz chce tieto veci upraviť.

Odporca uviedol, že uzavrel pracovnú zmluvu od 01.06.2015, dovtedy bol evidovaný na úrade práce, pričom žiaden príjem nemal. Okrem toho si privyrába pre spoločnosť, ktorá pracuje s elektronickými aukciami, v tejto oblasti plánuje pracovať na živnosť, ale stále ešte ohľadom toho rieši podmienky. Dokáže si v súčasnosti zabezpečiť príjem 600,- € mesačne. Okolo 500,- € má výdavky na domácnosť, v čom je byt, strava, o čom predložil súdu prehľad výdavkov domácnosti, tiež spláca úvery, platí poisťku dcére, stravovanie dcéry v škole.

Kolíznym opatrovníkom uviedol, že na základe uvedených skutočností je zrejme, že manželstvo účastníkov konania je trvale rozvrátené a nie je žiadna šanca na obnovu spolužitia. Na základe vyjadrenia znalkyne na pojednávaní, aj na základe pohovoru s maloletou zo dňa 06.05.2015 má za to, že, ak súd na pojednávaní dospeje k názoru, že manželstvo účastníkov rozvedie, navrhuje maloletú L. na čas po rozvoде zveriť do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Vzhľadom na vek maloletej bolo by vhodné, aby sa realizovala striedavá starostlivosť v týždňových intervaloch.

Pre prípad striedavej starostlivosti rodičia zhodne uviedli, že sa vedia dohodnúť ohľadne prázdnin.

Z daňového priznania odporcu k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2013 vyplýva, že príjmy v tomto období mal vo výške 3.449,70 € a výdavky vo výške 2.974,86 €.

Odporca ďalej predložil Potvrdenie o pozastavení prevádzkovania živnosti zo dňa 30.08.2013, vydané D. Ú. F. O. X., odbor živnostenského podnikania na obdobie od 01.09.2013 do 01.03.2014. Prehľad mesačných výdavkov, ktoré platí odporca a to splátka úveru vo výške 132,78 € mesačne s dátumom poslednej splátky 06/2018, poistenie úveru, úver VÚB 116,90 €, úver VÚB 36,57 €, platby za byt 115,96 €, internet a televízia 18,90 €, elektrina 22,80 €, plyn 4,66 €, poistenie dcéry Jany 16,60 €, poistenie bytu 9,25 € mesačne, obedy v školskej jedálni 20,- € mesačne, školská družina 4,- € mesačne. Predložil tiež Pracovnú zmluvu zo dňa 28.05.2015, ktorú uzavrel so F. K. R. U. D. F. F. O. X., s dnom nástupu

01.06.2015, na pracovnú pozíciu pedagogický a odborný pracovník vo výchove a vzdelávaní, na dobu určitú 30.09.2015, dohodnutá mzda 404,- € v hrubom.

Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obaja manželia, podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Podľa § 23 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj spoločenský účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem mal. detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinnosti manželov podľa § 18 a § 19 Zákona o rodine.

Manželstvo plní svoj účel, pokiaľ spočíva na pevných citových vzťahoch manželov a tvorí harmonické spoločenstvo, v ktorom manželia žijú spolu vo vzájomnej zhode a citovom zblížení, poskytujúc si vzájomne pomoc a podporu.

Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že manželstvo účastníkov konania je vážne a trvalo rozvrátené, keďže neplní žiadnu z uvedených funkcií. Za príčinu rozvratu súd považoval citové ochladenie, názorové rozdiely na manželské spolužitie, vekový rozdiel manželov, nedostatočnú komunikáciu a vzájomné zdieľanie sa. Navrhovateľka neprejavila záujem o obnovenie manželského spolužitia a trvala na svojom návrhu na rozvod, v priebehu konania potvrdila mimomanželský vzťah. V súčasnej dobe účastníci spolu nežijú v jednej domácnosti, ich manželstvo je len formálne a neplní svoj účel. Za tohto stavu sa rozvrat manželstva javí súdu ako hlboký a trvalý, preto súd návrhu vyhovel a manželstvo rozviedol.

Podľa § 113 ods. 1 O.s.p., s konaním o rozvod manželstva je spojené i konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov mal. dieťaťa, súd upraví výkon rodičovských povinností k mal. dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu mal. dieťa zverí do osobnej starostlivosti a kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne nato, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa §-u 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Podľa § 100 ods. 3 O.s.p., ak je účastníkom konania maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého dieťaťa súd zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, alebo výsluchom maloletého dieťaťa aj bez prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa.

Názoru maloletého dieťaťa treba venovať náležitú pozornosť, zodpovedajúcu jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Predpokladmi na rozhodnutie o striedavej osobnej starostlivosti, ktoré musia byť splnené kumulatívne sú: jednoznačný záujem dieťaťa na zverení do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, lepšia možnosť zaistenia potrieb dieťaťa pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti, spôsobilosť rodičov vychovávať dieťa, záujem obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa a súhlas aspoň jedného z rodičov so zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Súd musí pri všetkých prípadoch rozhodovania o výkone rodičovských práv a povinností, teda nielen pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy musí prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj na schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd musí dbať o to, aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi. Dôležitým predpokladom je schopnosť dohody rodičov a nevyhnutnosť ich komunikácie o potrebách maloletého dieťaťa, rodičia sa musia vedieť dohodnúť o veciach súvisiacich so školskou dochádzkou (dieťa by malo stále navštevovať rovnakú školu) aj s mimoškolskými aktivitami a záujmami dieťaťa (šport,

tanec, hudba, cudzie jazyky a pod.). Dieťaťu by sa striedaním osobnej starostlivosti nemal meniť okruh jeho kamarátov a blízkych osôb, aby nebolo v takýchto situáciách ďalej traumatizované.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Ak majú obidvaja rodičia záujem o zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti a súčasne jeden z rodičov nesúhlasí so striedavou starostlivosťou, musí predložiť súdu dôkazy, ktoré by potvrdili škodlivosť striedavej osobnej starostlivosti pre dieťa.

V záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. Dohovor o právach dieťaťa prijatý v New Yorku 20. novembra 1989 vyhlásený pod č. 104/1991 Zb. v článku 3 ods. 1 ustanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Článok 18 ods. 1 tohto dohovoru, predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa. Aj Listina základných práv a slobôd v článku 32 ods. 1 v spojení s odsekom 4 ustanovuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti ich vôli iba rozhodnutím súdu na základe zákona.

Záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti obidvoch rodičov, a ak to nie je možné, tak toho z rodičov, ktorý má na to lepšie predpoklady, okrem iného uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že aj ten druhý je dobrým rodičom. Nesúhlas jedného z rodičov so striedavou osobnou starostlivosťou môže byť relevantný len vtedy, ak je založený na dôvodoch, ktoré sú spôsobilé intenzívnym spôsobom negatívne zasahovať do záujmu dieťaťa. Ak ide o iracionálny alebo nepreskúmateľný dôvod, na ktorom je založený nesúhlas rodiča so striedavou osobnou starostlivosťou, alebo sa v konaní preukáže, že ide o nesúhlas spočívajúci v dôvode, ktorý preukázateľne nemá negatívny vplyv na záujem dieťaťa, súdy nemôžu na tomto nesúhlase založiť rozhodnutie, ktorým návrhu na zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti nevyhovejú (citované z nálezu Ústavného súdu ČR z 23. februára 2010, sp. zn. III. ÚS 1206/09).

Na čas po rozvode manželstva súd zveril maloletú Janu do striedavej osobnej starostlivosti, nakoľko dospel k záveru, že takýto model starostlivosti je v záujme maloletej, čo skonštatoval aj kolízny opatrovník a rešpektuje opakovane vyjadrený názor maloletej L.. Bolo preukázané, že maloletá má vrúcny vzťah k obojom rodičom, obaja majú vytvorené bytové podmienky pre starostlivosť o dieťa, obaja deklarovali približne rovnaký príjem, podľa znalca sú obaja rodičia rovnako kognitívne spôsobilí na výchovu svojej maloletej dcéry, taktiež ich štruktúra osobnosti je bez významných psychopatologických prejavov. Už niekoľko mesiacov otec zabezpečuje osobnú starostlivosť počas pracovného týždňa, matka chodíva za maloletou a trávi s ňou čas počas víkendov. Otec býva v F. O. X., matka býva v obci L. a pracuje v meste T., pričom súd má za to, že táto vzdialenosť medzi súčasnými bydliskami oboch rodičov nemôže byť dôvodom proti striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Vo voľnejšej diskusii, ktorá prebehla na poslednom pojednávaní medzi účastníkmi, znalcom i kolíznym opatrovníkom, moderovanej sudcom, bolo konštatované, že v tomto regióne nie je nezvyčajne, že maloleté deti v obdobnom veku pravidelne dochádzajú do školy z väčších vzdialeností. A teda, súd mal za to, že podmienky na realizáciu striedavej osobnej starostlivosti sú splnené.

Súd mal tiež za to, že rodičom poskytol dostatočný čas si striedavú starostlivosť vyskúšať, rodičom ponúkol možnosť odborného poradenstva prostredníctvom dvoch rôznych subjektov.

Súd na záver konštatuje, že postoj matky - bezvýhradné trvanie na zverení mal. Jany do jej osobnej starostlivosti, nekorešponduje s ňou deklarovaným postojom (pred súdom, psychologom z referátu psychologicko-poradenských služieb, kolíznym opatrovníkom, či pracovníčkou Úsmevu ako dar), že

chce rešpektovať názor maloletého dieťaťa. A teda aj argumenty matky maloletého dieťaťa, že striedavá osobná starostlivosť nie je v záujme maloletej a to z dôvodu vzdialenosti, výchovných postojov otca maloletej, či jeho veku, súd vzhľadom na vyššie uvedené nepovažoval za vážne a dôvodné prekážky nariadenia striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov u mal. L..

Čo sa týka výživného, keďže súd maloletú L. zveril do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd prihliadol na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča, ktorá je u oboch rovnaká a taktiež na to, že u oboch rodičov sú približne rovnaké majetkové pomery a výživné počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov neurčil.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 144 O.s.p., podľa ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo o neplatnosť manželstva, alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 250a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.